

# Studievägledning.

**Rapporten** "Lantbruket och klimatet. Ett helhetsgrepp" belyser lantbrukets roll i den globala uppvärmningen och ger fördjupad kunskap om de tre viktigaste utsläppskällorna. Denna studievägledning ger lantbrukare och rådgivare möjlighet att, baserat på rapporten, fördjupa sin kunskap om lantbrukets klimatpåverkan samt identifiera konkreta och gårdsnära åtgärder för ökad klimatnytta.

## Instruktion.

**Till varje kapitel** i rapporten följer ett antal utvalda frågor. Förslagsvis läser du ett kapitel i taget och lägger extra vikt vid de grafer och faktarutor som föreslås nedan. Diskutera sedan frågorna med en kollega eller fundera själv över ditt svar, innan du går vidare till nästa kapitel.



## Hur stor är lantbrukets klimatpåverkan?

**Läs s. 4-43.** Lägg extra fokus på diagrammen *De 3 gaserna* (s. 9) och *Lustgas* (s. 21), infografiken *Kvävekaskaden* (s. 24-25) och diagrammet *Mulljord* (s. 39).

**1. Är någon av** de biologiska processerna bakom de tre största utsläppskällorna svårare att förstå? Utgå gärna från grafen på s. 9 när du resonerar.

**2. Varför är** det nytillfört kväve och inte recirkulerat kväve som orsakar stora lustgasutsläpp?

**3. Utgå från** bilden på s. 24 och s. 25. Är kvävekaskaden svår att förstå? Var bildas det lustgas på din gård?

**4. Varför har** idisslarna en nyckelroll i lantbruket trots sina utsläpp av metan?

**5. Hur resonerar** du kring det faktum att mulljordar släpper ut mycket koldioxid? Vad ser du för lösningar?

## Hur mycket behöver växthusgaserna minska?

**Läs s. 44- 49.** Lägg extra fokus på diagrammet *Så används spannmålen* (s. 49) och på faktarutan *Fakta. Mängden kött, vad åt vi förr?* (s. 49).

**6. Hur stort hot** är klimatförändringarna för din egen produktion, både på kort och på lång sikt?

**7. Hur ska** dagens generation lantbrukare förhålla sig till skulder från tidigare generationers utsläpp av växthusgaser?

**8. Vad är** din känsla när du läser att mängden producerade livsmedel måste begränsas?

**9. Är det** möjligt för konsumenterna att minska sin köttkonsumtion? Kan du minska din köttkonsumtion?

## Vilka klimatförändringar har ekolanteraget?

**Läs s. 50-71.** Lägg extra fokus på diagrammen *Kvävegödsling* (s. 51), *Växtodlingsgård* (s. 68) och *Mjölkgård* (s. 69).

**10. Varför har** en ekogård lägre klimatpåverkan per hektar än en konventionell? Fördjupa ditt resonemang utifrån diagrammen på s. 68 och s. 69, samt faktarutan på s. 70.

**11. Utgå från** diagrammet på s. 68 och resonera kring varför det är viktigare att fokusera på *HUR* djurhållningen sker, snarare än att djuren i sig i dåliga för klimatet.

**12. Vad anser du** är de största utmaningarna för att minska ekolanteraget klimatpåverkan?

## Vilka åtgärder för ökad klimatnytta kan genomföras på din gård?

**Följande frågor** besvaras utifrån läsningen och diskussionen hittills. Läs gärna kapitlet *Tre framtidsscenarioer* (s. 72-83) för fördjupning och inspirerande exempel.

**13. Vilka av** de åtgärder som nämns på s. 50-59 gör du på din gård idag?

**14. a) Om du** bortser från lönsamheten, hur kan du ställa om din produktion för att minska gårdens klimatpåverkan och samtidigt producera tillräckligt med mat till en växande befolkning?

Utgå från:

- Odling och växtföljd
- Näringstillförsel
- Markanvändning
- Djurhållning

**b) Vilka** systemförändringar behöver ske i samhället för att du ska kunna få god lönsamhet med dessa förändringar?

